

જીલ્લા કૃષિ હવામાન એકમ (DAMU)

ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા (GKMS)

કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર

જી.કૃ.યુ., જામનગર- ૩૬૧૦૦૬

તા. ૧૩-૦૭-૨૦૨૨ થી તા. ૧૭-૦૭-૨૦૨૨

(#Azadi ka Uatsav-Amrit Mahotsav)

જામનગર જીલ્લા કૃષિ હવામાન બુલેટીન નં. ૫૩ (૨૦૨૨) તારીખ: ૧૨-૦૭-૨૦૨૨

(જૂનાગઢ કૃષિ યુનીવર્સિટી અને ભારત મૌસમ વિભાગ દ્વારા સંપન્ન)

પાછલા અઠવાડિયાનું જામનગર નું હવામાન

હવામાન પરિબલો		
વરસાદ (મી.મી.)	૮.૦-૪૪.૦	
મહત્તમ તાપમાન(સે.ગ્રે)	૨૮.૫-૩૨.૫	
લઘુત્તમ તાપમાન(સે.ગ્રે)	૨૫.૦-૨૬.૬	
ભેજ(%)	સવાર	૮૨-૧૦૦
	બપોરબાદ	૮૨-૧૦૦
પવનનીગતિ (કિમી/કલાક)	૮.૭-૧૩.૧	

હવામાન આગાહી

ઉત્તર સૌરાષ્ટ્ર ખેતઆબોહવાકીય વિભાગ - જામનગર જીલ્લાની હવામાન આગાહી

તારીખ	દિવસ-૧	દિવસ-૨	દિવસ-૩	દિવસ-૪	દિવસ-૫
પેરામીટર	૧૨-૦૭-૨૦૨૨	૧૩-૦૭-૨૦૨૨	૧૪-૦૭-૨૦૨૨	૧૫-૦૭-૨૦૨૨	૧૬-૦૭-૨૦૨૨
વરસાદ (મી.મી.)	૧૮૦	૫૦	૭૦	૭૦	૩૧
મહત્તમ તાપમાન(સે.ગ્રે)	૩૨	૩૩	૩૪	૩૧	૩૨
લઘુત્તમ તાપમાન(સે.ગ્રે)	૨૪	૨૫	૨૫	૨૪	૨૪
મહત્તમ ભેજ (%) સવાર	૮૮	૮૮	૮૪	૮૭	૮૬
લઘુત્તમ ભેજ (%) બપોરબાદ	૮૦	૭૩	૬૬	૮૨	૭૭
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)	૨૮.૦	૨૮.૫	૪૨.૭	૪૮.૮	૨૮.૧
પવનની દિશા (ડીગ્રી)	પશ્ચિમ	પશ્ચિમ	વાયવ્ય	નૈઋત્ય	દક્ષિણ
વાદળની સ્થિતિ	વાદળછાયું	વાદળછાયું	વાદળછાયું	વાદળછાયું	વાદળછાયું

નોંધ: આ આગાહી સમગ્ર જીલ્લાની સરેરાશ હોય છે એટલે તેને કોઈ પણ એક જગ્યા માટે લાગુ કરવી નહીં.

ભારત સરકારશ્રીના હવામાન ખાતા તરફથી મળેલ હવામાન માહિતી અનુસાર અત્રેના ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા વિભાગ, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, જામનગર તરફથી જાણાવવામાં આવે છે કે ઉત્તર સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાકીય વિસ્તારના

જામનગર જીલ્લામાં આગામી સપ્તાહ દરમિયાન હવામાન વાદળછાયું રહેશે અને મોટાભાગના સ્થળોએ ભારે વરસાદ પાડવાની શક્યતાઓ જોવા મળશે જ્યારે અમુક સ્થળોએ અતિભારે વરસાદ પડવાની શક્યતાઓ છે. આ સમય ગાળામાં મહત્તમ તાપમાન

દિવસ દરમ્યાન ૩૧-૩૪ ડીગ્રી સેલ્શીયસ જેટલું તેમજ લઘુત્તમ તાપમાન રાત્રી દરમ્યાન ૨૪-૨૫ ડીગ્રી સેલ્શીયસ જેટલું રહેવાની સંભાવના છે. સવારના સમયે ભેજનું પ્રમાણ ૮૪-૮૭ % રહેશે તથા બપોર પછીના ભેજનું પ્રમાણ ૬૬-૮૦ % રહેવાની શક્યતા છે. પવનની દિશા મોટેભાગે દક્ષિણ-નૈઋત્ય તરફથી રહેવાની અને પવનની ઝડપ ૨૮.૦-૪૮.૮ રહેશે.

સામાન્ય કૃષિ સલાહ

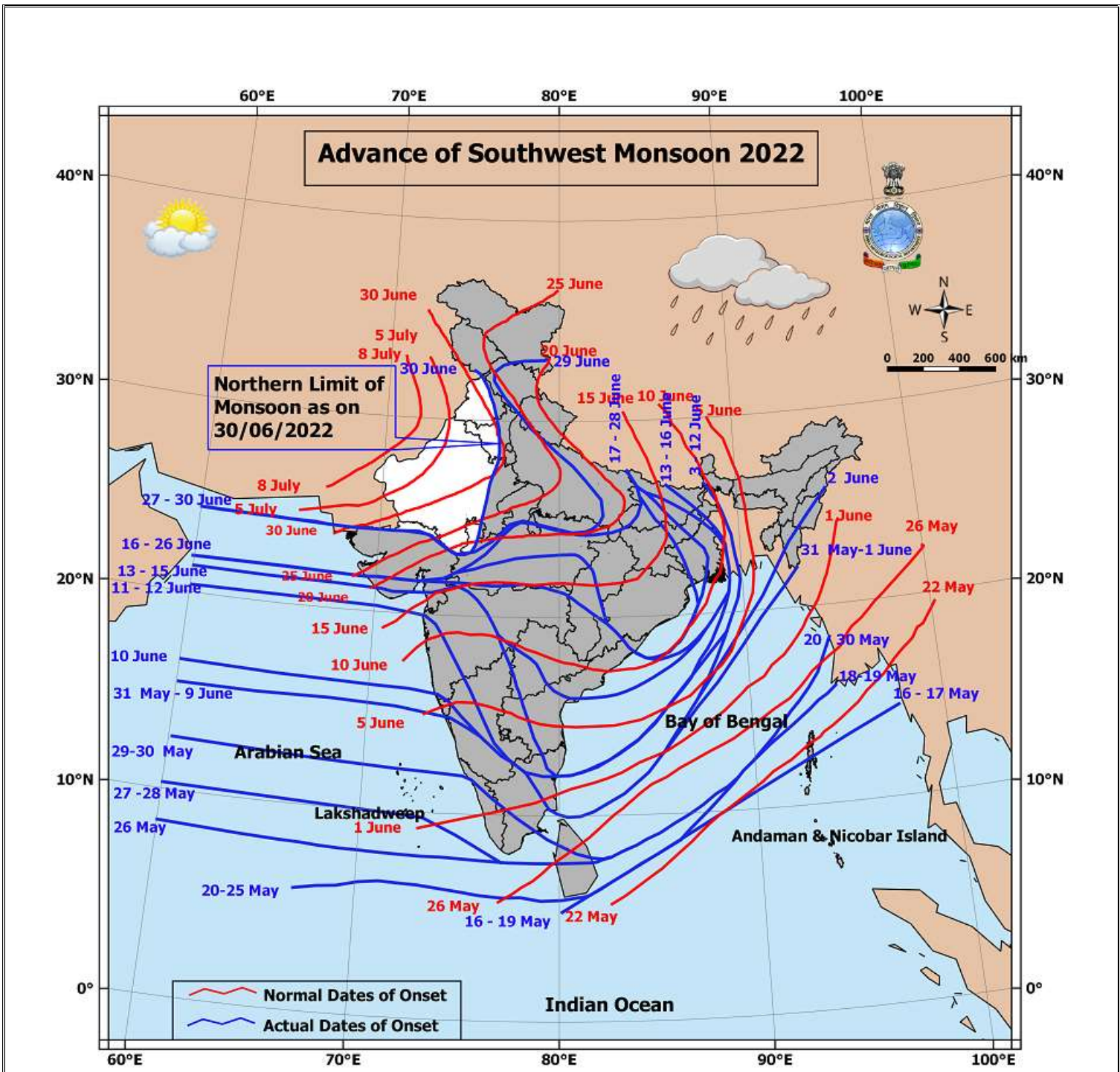
- આગામી સપ્તાહમાં વાદળછાયું વાતાવરણ જોવા મળશે અને મોટાભાગના સ્થળોએ ભારે વરસાદ પડવાનું અનુમાન છે, જ્યારે અમુક સ્થળોએ અતિભારે વરસાદ પડવાનું અનુમાન છે.
- વધુ વરસાદને કારણે ખેતરમાં પાણી ભરાય રહે નહિ તે માટે પાણીના નિકાલની યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવી જેથી પાકમાં નુકશાન ન થાય.
- બિયારણને પટ ઓપવા માટે પહેલા ફૂગનાશક, કીટનાશક અને ત્યારબાદ જ જૈવીક ખાતરનો પટ આપવો. બીયારણ + ફૂગનાશક + કીટનાશક + જૌવવક ખાતર.
- જે ખેડૂતોને વાવણી થઈ ગઈ છે તેમણે વરાપના સમયે આંતરખેડ, નિંદાણ જેવા કાર્યો પુરા કરવા.
- આગોતરા કરેલા વાવેતરમાં જો પાણીની ખેંચ જણાય તો પિયતની વ્યવસ્થા હોય તો પિયત આપવું અથવા તો રાપ હાકવી જેથી જમીનમાં ભેજ જળવાય રહે.
- વરસાદની અનિયમિતતા નિવારવા માટે આંતરપાક વાવવાનું આયોજન કરવું જોઈએ, જેથી એક પાક નિષ્ફળ જાય તો બીજા પાકમાંથી ઉપજ મેળવી સકાય છે.

પાક પ્રમાણે કૃષિ સલાહ

મુખ્યપાક	કૃષિસલાહ
ચોમાસું મગફળી	<ul style="list-style-type: none"> વાવણી લાયક વરસાદ થયે વાવેતર કરવું. જાતો: ઉભાડી: જજ-૨, જજ-૫, જજજ-૩૨ અર્ધ વેલડી: જજ-૨૦, જજજ-૨૨ વેલડી: જજ-૧૦, જજ-૧૧, જજ-૧૨, જજજ-૧૭, જજજ એચ પી એસ-૧ ખાતર: વાવેતર સમયે સિંગલ સુપર ફોસ્ફેટ ૧૫૬ કી.ગ્રા./હે. એમોનીયમ સલ્ફેટ ૬૨ કી.ગ્રા./હે, અને એરંડીનો ખોળ ૫૦૦ કી.ગ્રા./હે. પાયામાં આપવો. સુકારો: મગફળીમાં સુકારાના નિયંત્રણ માટે ૨.૫ કિગ્રા ટ્રોઈકોડરમાં પાવડર ૨૫૦-૩૦૦ કિગ્રા એરંડી અથવા લીમબોળીના ખોળ સાથે મિશ્ર કરીને એક હેક્ટરમાં વાવવું જોઈએ. મગફળીના પાકને નિંદામાણ મુક્ત રાખવા માટે મગફળી પાક ઉગ્યા પછી ૨૦ દિવસે ક્વીઝાલોફોપ ઈથાઈલ ૪૦ ગ્રામ/હે. છંટકાવ કરવો. આંતર પાક: મગફળી સાથે કપાસ, દિવેલા, તુવેર જેવા પાકો આંતર પાક તરીકે લેવાથી ઉત્પાદન જેખમ ઘટાડી શકાય, સરવાળે બે પાકમાંથી ખેડૂતને વધુ આવક મળી શકે છે. મગફળીમાં ઉગસુકના નિયંત્રણ માટે હેક્ઝાકોનાઝોલ ૧૫ મી.લી. અથવા કાર્બેન્ડાઝીમ ૧૦ ગ્રામ ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરી થડ પાસે આપવી.
ચોમાસું કપાસ	<ul style="list-style-type: none"> વાવણી લાયક વરસાદ થયે વાવેતર કરવું. જાતો: દેશી: ગુજરાત કપાસ દેશી, સંકર-૭, ૮, ૧૧, ગુજરાત કપાસ-૧૩, ૧૭, ૨૧, ૨૩, ૨૫ સંકર જાતો: ગુજરાત સંકર કપાસ-૪, ૬, ૮, ૧૦, ૧૨ બીટી: ગુજરાત કપાસ સંકર ૬, ૮, ૧૨ અને જીટીએચએચ-૪૯ (બીજી-૨) તથા સરકાર માન્યજુદી જુદી બીટી જાતોની પસંદગી કરવી.

	<ul style="list-style-type: none"> ● ખાતર: બીટી કપાસમાં સારું ઉત્પાદન મેળવવા માટે પ્રતિ ૧૦ ટન સંપૂર્ણ કોલવાયેલું ગળતીયુ ખાતર જમીનમાં ઉમેરવું, આ ઉપરાંત જમીન ચકાસણી અહેવાલ પછી ઘટતા પોષક દ્રવ્યો પ્રમાણે કુલ ૨૪૦ કિલોગ્રામ નાઈટ્રોજન (૬૦-૬૦ કિલોગ્રામ ૪ ભાગમાં વાવણી સમયે, ૩૦, ૬૦ અને ૮૦ દિવસે આપવું), ફોસ્ફરસ ૫૦ કિલોગ્રામ (બે ભાગમાં વાવણી સમયે અને ૬૦ દિવસે ૨૫-૨૫ કિલો આપવું). ● કપાસનાકપાસના પાકમાં પાન મેગ્નેસિયમ તત્વની ઉણપને કારણે લાલ થાય જાય છે જેને નિવારવા માટે ૨૫ કિગ્રા મેગ્નેસિયમ સલ્ફેટ પ્રતિ હેક્ટરે આપવું. ● પારવણી એન ખાલા પુરવા: બે કે વધુ છોડ હાલે ત્યાં એક છોડ રાખી પારવણી કરવી, તથા જ્યાં બીજ ઉગેલ ન હોય ત્યાં વરસાદ થયે ખાલા પુરવા. ● આંતર પાક: અનિયમિત વરસાદનું જોખમ ઓછું કરવા કપાસના પાકમાં તલ, મગફળી, સોયાબીન, કઠોળ જેવાં પાકોનું આંતર પાક તરીકે વાવેતરનું આયોજન કરવું.
દિવેલા	<ul style="list-style-type: none"> ● દિવેલાના પાકમાં હેક્ટર દીઠ ૭૫ કિગ્રા નાઈટ્રોજન અને ૫૦ કિગ્રા ફોસ્ફરસ તત્વ આપવાની ભલામણ છે. તેથી ૩૭.૫ કિગ્રા નાઈટ્રોજન અને ૫૦ કિગ્રા ફોસ્ફરસ તત્વ વાવણી સમયે જ પાયાના ખાતર તરીકે આપવું. ● જો જમીનમાં સલ્ફર તત્વની ઉણપ હોય તો હેક્ટરે ૨૦ કિગ્રા સલ્ફર (૧૨૫ કિગ્રા જીપ્સમના રૂપમાં) આપવાની ભલામણ છે
તલ	<ul style="list-style-type: none"> ● વાવણી લાયક વરસાદ થયે વાવેતર કરવું. ● જાતો: તલના પાકની વાવણીની માટે ગુજરાત તલ-૨,૩,૪,૬ જેવી નવી જાતોની પસંદગી કરવી. ● ખાતર: તલના પાકને વાવેતર સમયે ડી.એ.પી. ૫૪ કી.ગ્રા. અને મ્યુરેટ ઓફ પોટાશ ૬૭ કી.ગ્રા./હે. પાયામાં આપવું. ● તલનું વાવેતર આંતરપાક તરીકે અને મિશ્ર પાક તરીકે કપાસ, તુવેર, દિવેલા, સાથે લઈ શકાય છે.
બાજરી	<ul style="list-style-type: none"> ● વાવણી લાયક વરસાદ થયે વાવેતર કરવું. ● જાતો: જીએચબી-૫૫૮ જીએચબી-૫૩૮, જીએચબી-૫૭૭, જીએચબી-૭૧૮, જીએચબી-૭૩૨ અને જીએચબી-૭૪૪. ● ખાતર: બાજરીના પાકને વાવેતર સમયે ડી.એ.પી. ૮૭ કી.ગ્રા. અને મ્યુરેટ ઓફ પોટાશ ૫૩ કી.ગ્રા./હે. પાયામાં આપવું.
તુવેર	<ul style="list-style-type: none"> ● વાવણી લાયક વરસાદ થયે વાવેતર કરવું. ● જાતો: તુવેરના વાવેતર માટે વહેલી પાકતી જાતો જેવીકે ગુજરાત તુવેર-૧૦૦ અને ગુજરાત તુવેર ૧૦૧ અથવા મધ્યમ મોડી બી. ડી. એન.-૨ જાતની પસંદગી કરવી જોઈએ. ● ખાતર: તુવેર ના પાકને વાવેતર સમયે ડી.એ.પી. ૮૭ કી.ગ્રા./હે. પાયામાં આપવું.
મગ/ અડદ/ ચોળી	<ul style="list-style-type: none"> ● વાવણી લાયક વરસાદ થાય ત્યારે સમયસર વાવેતર પૂર્ણ કરવું. ● જાતો: મગનાં વાવેતર માટે ગુજરાત મગ-૪, કે- ૮૫૧, ગુજરાત આણંદ મગ-૫ જેવી જાતો પસંદ કરવી. અડદનાં વાવેતર માટે ગુજરાત અડદ ૧, ૨ જેવી જાતો પસંદ કરવી. ચોળીનાં વાવેતર માટે ગુજરાત ચોળા- ૧, ૨, ૪ અને પૂસા ફાલ્ગુની જેવી જાતો પસંદ કરવી. ● ખાતર: તુવેર ના પાકને વાવેતર સમયે ડી.એ.પી. ૮૭ કી.ગ્રા./હે. પાયામાં આપવું.
શાકભાજી પાકો	<ul style="list-style-type: none"> ● પાન કોરીયુ: વેલાવાળા શાકભાજી પાકમાં પાન કોરીયાનો ઉપદ્રવ ટાળવા માટે ૧૫ મીલી મીથાઈલ-ઓ-ડેમેટોન (૨૫ ઈસી) અથવા ૧૫ મીલી ડાયમીથોએટ (૩૦ ઈસી) ૧૫ લીટર પાણીના પંપમાં નાખીને છંટકાવ કરવો. ● શ્રીપ્સ: મરચીના પાકમાં શ્રીપ્સના નિયંત્રણ માટે ૩૦ મીલી પ્રોફેનોફોસ ૧૫ લીટર પાણીમાં મિશ્રણ કરી છાંટવી. શ્રીપ્સનો વધુ ઉપદ્રવ હોય તો સ્પીનોસાડ અથવા સ્પીનેટોરમ દવા ૭-૮ મીલી. પ્રતિ પંપ છાંટવી. ● ફળમાખી: ફળમાખીના નિયંત્રણ માટે એસીટામીપ્રીડ ૨૦ ટકા ૧૫ ગ્રામ દવા ૧૫ લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો.

	<ul style="list-style-type: none"> ● લીલી ઈયળ: ટામેટાના પાકમાં લીલી ઈયળનો ઉપદ્રવ વધુ જોવા મળે છે તેના નીયંત્રણ માટે ઈન્ડોકઝાકાર્બ ૨૫ ઈસી ૩૦ મિલી અથવા સ્પીનોસાદ ૪૫ ઈસી ૫ મિલી પ્રતિ પંપ છાંટવી. ● પાનકથીરી: શાકભાજી પાકોમાં પાનકથીરીનો ઉપદ્રવ જોવા મળે તો ફેનાઝાકવિન ૧૦ ઈસી ૧૦ મિલી અથવા ડાયફેન્યુરોન ૫૦ ડબલ્યુ પી ૧૫ ગ્રામ ૧૫ લીટર પાણીમાં પંપમાં નાખીને છંટકાવ કરવો. ● સફેદ માખી અને લીલી પોપટી: ભીંડામાં સફેદ માખી અને લીલી પોપટીના નિયંત્રણ માટે લીંબોળીનું તેલ ૫૦ મી.લી. અથવા લીંબોળીના મીંજનું ૫ ટકા અર્ક નું દ્રાવણ ૫૦૦ મી.લી. અને ડાયફેનથાયુરોન ૫૦ ટકા વે.પા. ૧૬ ગ્રામ દવાને ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો.
<p>પશુ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● વરસાદી વતાવર સમયે પશુઓને બંધ શેડમાં રાખવા જોઈએ. ● યોગ્ય માત્રામાં આવશ્યક ક્ષાર / ખનિજ મિશ્રણ ચારા સાથે ભેળવીને પ્રાણીઓને આપવું આવશ્યક છે. ● પશુઓના રહેઠાણની જગ્યાની વ્યવસ્થિત સફાઈ રાખવી અને માખીઓના ઉપદ્રવથી બચવા ફિનાઈલ છાંટવું અથવા લીમડાનાં પાનનો ધુમાડો કરવો. ● પશુને ૬ થી ૮ કી.ગ્રા. સુકો અને ૧૫ થી ૨૦ કી.ગ્રા. લીલો ચારો આપવો. દુધાળા પશુઓને પ્રતિ લીટર દુધની ઊપજ હોય તેમને નિયમિત ૧ કી.ગ્રા. ફીડ + ૫૦ ગ્રામ ખનીજ તત્ત્વોનું મિશ્રણ આપવું. ● ઈતરડીના નિયંત્રણ માટે ડેલ્ટામેથ્રીન અથવા એમીટ્રાલ ૨ મી.લી. એક લીટર પાણીમાં નાખીને છાંટવી.

ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે લાલ ક્લરની લાઈન ચોમાસું બેસવાની નોર્મલ (એવરેજ) તારીખ સૂચવે છે, જ્યારે ભૂરા ક્લરની લાઈન આ વર્ષે ચોમાસું બેસવાની તારીખ (ચોમાસું ક્યાં પહોચ્યું તે) સૂચવે છે.

District Agrometeorological Unit (DAMU)

GraminKrushi Mausam Seva (GKMS)

Krishi Vigyan kendra

Junagadh Agricultural University

Jamnagar-361006

Date:13-07-2022 to 17-07-2022

(#Azadi ka Uatsav-Amrit Mahotsav)

Jamnagar District Agromet Advisory Service bulletin No. 53 (2022) Date: 12-07-2022

(Issued jointly by Junagadh Agricultural University and India Meteorological Department)

Significant weather for the preceding week

weather parameter		
Rain fall (mm)		8.0-44.0
Maximum temperature (°C)		28.5-32.5
Minimum temperature (°C)		25.0-26.6
Relative Humidity (%)	Morning	92-100
	Afternoon	82-100
Wind speed (Kmph)		8.7-13.1

Weather forecasting for Jamnagar District

Date	Day-1	Day-2	Day-3	Day-4	Day-5
Parameters	13-07-2022	14-07-2022	15-07-2022	16-07-2022	17-07-2022
Rain fall (mm)	180.0	50.0	70.0	70.0	31.0
Maximum temperature (°C)	32.0	33.0	34.0	31.0	32.0
Minimum temperature (°C)	24.0	25.0	25.0	24.0	24.0
Relative Humidity-I (%)	88	88	84	87	86
Relative Humidity-II (%)	80	73	66	82	77
Wind speed (Km/h)	28.0	28.5	42.7	48.8	29.1
Wind Direction (deg.)	W	W	NW	SW	S
Cloud cover (Okta)	Cloudy	Cloudy	Cloudy	Cloudy	Cloudy

Note: Above forecast is the average situation of whole district not for one particular place.

Gramin Krishi Mausam Seva, Krishi Vigyan Kendra, Jamnagar and Indian meteorological department announce upcoming five days weather forecast of

Jamnagar district have sky will be cloudy weather forecast in next five days.

Rain fall: In the next week heavy to very heavy rainfall chances in most of the places.

Temperature: Maximum and minimum temperature likely to be in range 31-34 °C and 24-25

°C, respectively.

Relative Humidity: The RH-I and RH-II is likely to be in the range of 84-87 % & 66-80 %, respectively.

Wind Direction and Speed: Direction and speed of wind is likely to be S-NW and 28.0-48.8 km/h, respectively.

General Agricultural Advisory

➤ In the next week sky will be observed cloudy and heavy rainfall chances in most of the places and very heavy rainfall chances in isolated places.

- Check the drainage system in field, so crop cannot failure due to heavy rainfall.
- Keep maintain the sequence in seed treatment like first treat the seed with Fungicide, Insecticide and then after seed treatment with biofertilizer. Seed Treatment: Seed Material + Fungicide + Insecticide + Biofertilizer.
- Make panning the intercropping, if one crop is fail due to rainfall scarcity then get income for other crops. Ground nut + Castor/Red gram (3:1), Cotton + Groundnut/Sesame/Green gram (1:1) intercropping get more benefit compare to sole crop.

Crop wise Advisory

crop	Advisory
Kharif Groundnut	<ul style="list-style-type: none">• Carry out sowing where sufficient rainfall received.• Variety: Bunch type: GG-2, GG-5, GJG-32 Semi Spreading type: GG-20, GJG-22, GG-10 Spreading type: GG-11, GG-12, GJG-17, GJG HPS-1• Fertilizer: In pre-sowing of groundnut may be apply 156 kg/ha SSP, 62 kg/ha Ammonium sulphate and 500 kg/ha Castor cake as basal dose.• Wilt: For the control of the wilt in groundnut, before sowing apply the 2.5 kg trichoderma with 200-300 kg neem cake or caster cake per hecter.• In Groundnut crop control of weed spray the quizalophop ethayl 40 gm/ha after 20 days of germination.• Inter cropping: Sowing of cotton, pigion pea and castor as a inter crop with groundnut to reduse crop loss due to uneven weather and erratic rainfall.• Collar rot: For control of collar rot in groundnut carry out drenching of carbendazim 10 gm OR Heaxaconazole 15 ml/10 litre of water.
Cotton	<ul style="list-style-type: none">• Carry out sowing where sufficient rainfall received.

- **Variety: Arboretum:** Gujarat Cotton Desi, Hybrid-7, 9, 11, Gujarat Cotton- 13,17, 23, 25
- **Hybrid:** Gujarat Cotton Hybrid-4, 6, 8, 10, 12
- **BT:** Gujarat Cotton Hybrid-6, 8, 12, GTHH-49 (BG-II), and other government approved seed.
- **Fertilizer:** Apply FYM @ 10 t/ha, Nitrogen @ 240 kg/ha (four split, 25 % of at sowing and remaining three equal dose at 30, 60, and 90 DAS) and P₂O₅ @ 50 kg/ha (two split, ½ at basal and ½ at 60 DAS) per hectare to cotton crop for getting maximum yield and net return.
- **Thinning and gap filling:** Where two or more plants remove extra plants, and fill the gaps in the field.
- **Inter cropping:** Adopt inter crop like sesame, groundnut, soybean, pulses and maize in cotton crop for risk management at scarcity of rainfall condition.

Castor

- Recommendation dose of fertilizer is 75 kg nitrogen and 50 kg phosphorus per hectars, so apply the 37.5 kg nitrogen and 50 kg phosphorus per hectars as a basal dose before sowing.
- If sulphur deficiency in soil then apply 20 kg sulphur (in the form of 125 kg gypsum) per hectars.

Sesame

- Carry out sowing where sufficient rainfall received.
- **Variety:** For the sowing of sesame crop select the new variety like Gujarat til-2, 3, 4, 6.
- **Fertilizer:** Apply DAP @ 54 kg and Murate of potash @ 67 kg per hactare as basal.
- Sesame can be grown as an intercrop and as a mixed crop with cotton, pigeon pea, Castor.

pearl millet

- Carry out sowing where sufficient rain fall receive for sowing.
- **Variety:** GHB-558, GHB-538, GHB-577, GHB-719, GHB-732 and GHB-744.
- **Fertilizer:** Apply DAP @ 87 kg and Urea @ 53 kg per hactare as basal.

Red gram

- Carry out sowing where sufficient rain fall receive for sowing.
- **Variety:** Select the early mature variety like Gujarat tuver-100 and Gujarat tuver-101 and medium late variety BDN-2.
- **Fertilizer:** Apply DAP @ 87 kg per hactare as basal.

Green gram/

- Carry out sowing where sufficient rain fall receive for sowing.

**Black gram/
Cowpea**

- **Variety:** For Green gram sowing select the varieties like GM-4, K-851, GAM-5.
For Black gram sowing select the varieties like Gujarat Adud-1, 2.
For Cowpea sowing select the varieties like Gujarat cowpea1,2,4, Pusa Falguni.
- **Fertilizer:** Apply DAP @ 87 kg per hectare as basal.

Vegetables

- **leaf Webber:** For the control of leaf Webber in fruit leafy vegetable spray 15 ml methyl-O-demeton (25 EC) Or 10 ml diamethoate (30 EC) in 15 liter of water.
- **Thrips in chilli:** For the control of thrips in chilli, spray 30 ml profenophos in 15 litres of water. In case of heavy attack make spray of spinosad or spinetoram 7-8 ml per 15 liter of water.
- **Fruit fly:** For the control of Fruit fly spray acetamiprid 20 % 15 gm per 15 liter water pump.
- **Fruit borer:** In brinjal and tomato crops control of fruit borer, spray reenaxipayar @ 5 ml in 15 lit of water. In tomato crops control of fruit borer, spray indoxacarb 25 EC 30 ml or spinosad 45 EC 5 ml per pump mix in water and spray.
- **Mite:** If mite infestation observe in vegetable then spray fenazaquin 10 EC 10 ml or diafenuron 50 WP 15 gm per 15 liter water pump and carried out alternate spray.
- **Whitefly & jassids in Okra:** For control of whitefly & jassids in Okra, spray 500 ml of 5 % neem seed extract or 50 ml neem oil or acephate 75 % SP@ 15 gm or imidacloprid 17.8 SL 3 ml/10 litre of water.

Animals

- Keep animals indoor during the raining period.
- Essential salts/mineral mixture in appropriate quantities must be mixed with feed and given to the animals.
- Spray phenyl in the animal shed to avoid flies and mosquitoes. Keep animal shed hygienic and clean to avoid flies and mosquitoes.
- Provide 6-8 kg good quality dry roughage with 15-20 kg green fodder to the animals. For milch animals, regularly follow schedule of 1 kg feed + 50 g mineral mixture per 2 liters of milk yield.
- Spray Deltamethrin or Amitraz 2 ml/litre of water for the control of tick.